

**MINISTERSTWO
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

**SEKRETARZ STANU
Ryszard Bartosik**

Warszawa, 10 czerwca 2022 r.

Znak sprawy: DBD.pp.071.51.2022

**Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych
sekretariat@krir.pl**

Dotyczy: pomocy dla rolników dotkniętych ewentualnymi skutkami suszy w roku 2022.

Szanowny Panie Prezesie,

w związku z pismem KRIR znak KRIR/KK/534/22 w sprawie wniosku Izby Rolniczej w Opolu w zakresie zabezpieczenia środków na pomoc dla rolników dotkniętych ewentualnymi skutkami suszy w roku 2022, uprzejmie informuję, że podstawową formą pomocy mającą na celu zapewnienie uzyskania pełnej rekompensaty w przypadku wystąpienia w uprawach rolnych szkód powstałych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, są dopłaty do składek producentów rolnych z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2019 r. poz. 477) stosowane są z budżetu państwa dopłaty do składek producentów rolnych z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia od wystąpienia następujących zdarzeń losowych:

- dla produkcji roślinnej (tj. upraw – zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych) od: huraganu, powodzi, deszczu nawalnego, gradu, pioruna, obsunięcia się ziemi, lawiny, suszy, ujemnych skutków przezimowania lub przymrozków wiosennych,

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
telefon: +48 22 250 01 18, e-mail: kancelaria@minrol.gov.pl
www.gov.pl/rolnictwo

- dla produkcji zwierzęcej (tj. bydła, koni, owiec, kóz, drobiu lub świń) od: huraganu, powodzi, deszczu nawalnego, gradu, pioruna, obsunięcia się ziemi, lawiny, uboju z konieczności.

Poziom dopłat z budżetu państwa do składek ubezpieczeń należnych od producentów rolnych z tytułu zawarcia umowy ubezpieczenia upraw rolnych lub zwierząt gospodarskich na 2022 r. został określony przez Radę Ministrów w Rozporządzeniu z dnia 22 listopada 2021 r. w sprawie wysokości dopłat do składek z tytułu ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w 2022 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 2159), w wysokości: 65% składki do 1 ha upraw rolnych i 65% składki do 1 szt. zwierzęcia gospodarskiego.

Z przepisów ww. ustawy z dnia 7 lipca 2005 r., wynika obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych przez rolnika, który uzyskał płatności bezpośrednie do gruntów rolnych, tj. upraw zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych lub roślin strączkowych, od zasiewu lub wysadzenia do ich zbioru, od ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych przez powódź, grad, suszę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne.

Na dopłaty do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich na 2022 r. w budżecie zaplanowane zostały środki w wysokości 1,56 mld zł, które powinny umożliwić zawarcie umowy ubezpieczenia z dotacją z budżetu państwa wszystkim zainteresowanym producentom rolnym z wybranym zakładem ubezpieczeń, który oferuje najkorzystniejszy zakres ubezpieczeń, w szczególności z Towarzystwami Ubezpieczeń Wzajemnych których działalność opiera się na zasadzie solidarnej pomocy.

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187, z późn. zm.), producenci rolni poszkodowani w wyniku suszy, posiadający protokół oszacowania szkód w terminie do 12 miesięcy od dnia opatrzenia podpisem zaufanym przez wojewodę mogą ubiegać się o preferencyjny kredyt na wznowienie produkcji.

Kredyt obrotowy może zostać przeznaczony na zakup rzeczowych środków do produkcji rolnej (kwalifikowanego materiału siewnego, nawozów mineralnych, środków ochrony roślin, paliwa na cele rolnicze, inwentarza żywego).

Ponadto producenci rolni poszkodowani w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, mogą ubiegać się o:

1. udzielenie przez Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, na indywidualny wniosek rolnika, który poniósł szkody spowodowane przez niekorzystne zjawiska atmosferyczne na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2021 r. poz. 266) pomocy w opłaceniu bieżących składek na ubezpieczenie społeczne oraz regulowaniu zaległości z tego tytułu w formie odroczenia terminu płatności składek i rozłożenia ich na dogodne raty, a także umorzenie w całości lub w części bieżących składek;
2. zastosowanie przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa na podstawie ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 514, z późn. zm.) odroczenia i rozłożenia na raty płatności z tytułu umów sprzedaży i dzierżawy nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz ulg w opłatach czynszu, a także umorzenia raty płatności czynszu z tytułu umów dzierżawy, na indywidualny wniosek producenta rolnego, w którego gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej powstały szkody;
3. udzielenie na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2021 r. poz. 1540, z późn. zm.) przez wójtów, burmistrzów lub prezydentów miast ulg w podatku rolnym, na indywidualny wniosek producenta rolnego.

Pomoc w spłacie zobowiązań wobec Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, gminy oraz Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa jest udzielana w formie *de minimis*.

Ponadto informuję, że została przyjęta zmiana rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. z 2022 r., poz. 1172), która przewiduje m.in. udzielania pomocy w formie dotacji producentom rolnym, w których gospodarstwie rolnym wystąpiły szkody w uprawach rolnych spowodowane wystąpieniem w 2021 r. suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się

ziemi lub lawiny w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.

Producenci rolni poszkodowani w wyniku wystąpienia w 2021 r. niekorzystnych zjawisk atmosferycznych będą mogli składać wnioski o udzielenie pomocy od 16 do 30 czerwca br. do biur powiatowych ARiMR właściwych ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego.

O pomoc będzie mógł ubiegać się producent rolny, w którego gospodarstwie rolnym wystąpiły szkody w uprawach rolnych wywołane wystąpieniem w 2021 r. następujących zjawisk:

1. gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny, w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, które zostały oszacowane przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód, oraz spowodowały na danej powierzchni upraw rolnych utratę co najmniej 20 % plonu lub
2. suszy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, której skutki zostały oszacowane za pośrednictwem publicznej aplikacji i spowodowały na danej powierzchni upraw rolnych utratę co najmniej 5 % plonu.

Stawka pomocy będzie zróżnicowana w zależności od wysokości szkód i będzie wynosiła:

1. 1000 zł na 1 ha powierzchni upraw rolnych, na których wystąpiły szkody w wyniku suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w wysokości co najmniej 60% plonu;
2. 500 zł na 1 ha powierzchni upraw rolnych, na których wystąpiły szkody w wyniku gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny w

rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w wysokości co najmniej 20% i mniej niż 60% plonu;

3. 500 zł na 1 ha powierzchni upraw rolnych, na których wystąpiły szkody w wyniku suszy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w wysokości co najmniej 5% i mniej niż 60% plonu.

W przypadku gdy ze złożonych wniosków będzie wynikać, że zapotrzebowanie na pomoc przekracza łącznie kwotę 450 mln zł, do obliczenia wysokości pomocy będzie stosowany współczynnik korygujący.

Jednocześnie, informuję że w sytuacji konfliktu zbrojnego w Ukrainie, rozpoczętego rosyjską inwazją w lutym 2022 r., w Polsce zostało wdrożone odstępstwo, umożliwiające decyzją wykonawczą Komisji 2022/484 z dnia 23 marca 2022 r. Zgodnie z decyzją, rolnicy w Polsce w 2022 r. mogą wykorzystać ugory w ramach zazielenienia (co do zasady nieprodukcyjne) do produkcji żywności i pasz. Powodem odstępstwa jest zapewnienie bezpieczeństwa żywnościowego w UE w obliczu konfliktu zbrojnego w Ukrainie, a nie susza, jednak istota odstępstwa umożliwia rolnikom wykorzystanie w 2022 r. tych gruntów do celów produkcyjnych. Decyzja umożliwia uznanie w 2022 r. gruntów ugorowanych za odrębne uprawy w ramach dywersyfikacji upraw lub za obszary proekologiczne EFA, nawet jeśli na takich gruntach będzie prowadzona produkcja.

Ponadto Polska na forum EU aktywnie uczestniczy w dyskusji dotyczącej wdrożenia działań odpowiadających na problemy związane z suszą, w odniesieniu do obowiązków zazielenienia, zarówno wypełnianych w obecnej, jak i w dalszej części roku.

Jednocześnie, w 2022 r., podobnie jak w latach ubiegłych, Polska zamierza realizować zwiększone zaliczki na poczet płatności bezpośrednich (do 70%) oraz płatności obszarowych w ramach PROW (do 85%). Ponadto, na forum UE Polska zabiega o możliwość wypłaty zaliczek na poczet płatności bezpośrednich również w sytuacji, jeśli nie zostały zakończone kontrole na miejscu.

Odnosząc się do problemów związanych z terminami nawożenia, uprzejmie informuję, że aktualnie trwa, prowadzony przez Ministerstwo Infrastruktury (MI), przegląd przepisów rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz

zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu", tzw. programu azotanowego. W ramach przeglądu programu azotanowego MI powołało zespół roboczy, w skład którego wchodzi również przedstawiciele Krajowej Rady Izby Rolniczych. W ramach spotkań ww. zespołu omawiane są m.in. kwestie związane z potrzebą uelastycznienia terminów wiosennego nawożenia, w związku z obserwowanymi zmianami klimatu.

Z poważaniem

Ryszard Bartosik

/podpisano elektronicznie/